

Dostęp rodzin polsko-cudzoziemskich do świadczeń

21 grudnia 2017 r. Rzecznik Praw Dziecka Marek Michalak skierował do Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Elżbiety Rafalskiej wystąpienie, w którym zwrócił uwagę na złożony problem dostępu do tych świadczeń rodzin, w których dziecko jest obywatelem polskim, ale rodzic, który formalnie wnioskuje o przyznanie zasiłku rodzinnego lub świadczenia 500+, nie posiada tego obywatelstwa. Chodzi, np. o sytuacje, w których rodzic polski zmarł albo nie ma kontaktu ze swym dzieckiem, które jednak przebywa na stałe w Polsce, pod opieką rodzica-cudzoziemca.

Analiza spraw zgłaszanych do Rzecznika Praw Dziecka pozwoliła na stwierdzenie, że organy administracji w bardzo wielu tego typu sprawach odmawiają przyznania świadczeń na małoletnich obywateli polskich z tego tylko powodu, że zwraca się o ich udzielenie rodzic-cudzoziemiec, np. przebywający w Polsce na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy.

Powodem takiego stanu rzeczy jest obecna redakcja przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, które pozornie nakazują organom badanie jedynie sytuacji rodziców / opiekunów małoletnich (czy są obywatelami polskimi lub cudzoziemcami posiadającymi dostęp do polskiego rynku pracy), „milczą” natomiast, jeśli chodzi konieczność sprawdzenia, czy warunków tych nie spełnia samo dziecko.

*- Przepisów tych nie powinno się jednak odczytywać w oderwaniu od **celu obu ustaw, którym jest wsparcie rodzin służące dobru i prawom dziecka** oraz w oderwaniu od naczelných zasad prawnych, które nakazują państwu otoczyć rodziny, zwłaszcza te znajdujące się w trudnej sytuacji (m.in. rodziny niepełne) szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej oraz zakazują dyskryminacji dzieci w realizacji ich praw – w tym prawa do korzystania z systemu zabezpieczenia społecznego – podkreśla Marek Michalak.*

Czytaj także:

[W sprawie 500+ dla cudzoziemców \[1\]](#)

[Więcej empatii w postępowaniach dotyczących małoletnich cudzoziemców \[2\]](#)

W ocenie Rzecznika, nie można „uprzedmiotawiać” sytuacji dzieci przy rozstrzygnięciu o prawie do świadczeń, które mają służyć ich dobru. *Należy w takich sprawach badać zarówno sytuację rodzica lub opiekuna małoletniego, jak i dziecka. Niestety, ze względu na obecne brzmienie przepisów, organy administracji mają z tym poważne trudności mimo korzystnego, wypracowanego także przy udziale Rzecznika, orzecznictwa sądów administracyjnych – wskazuje Marek Michalak.*

Z tych powodów, aby usunąć wszelkie wątpliwości co do tego, jak należy traktować

Dostęp rodzin polsko-cudzoziemskich do świadczeń

Opublikowane na Rzecznik Praw Dziecka (<http://brpd.gov.pl>)

sytuacje, gdy rodzic albo opiekun dziecka nie spełnia kryteriów określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych i ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ale warunki te są spełnione przez dziecko, Rzecznik zwrócił się do Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o podjęcie prac nad nowelizacją obu ustaw mającej na celu wskazanie wprost, że w takich sprawach konieczne jest uwzględnianie nie tylko obywatelstwa i statusu pobytowego rodzica albo opiekuna, ale również dziecka, na które świadczenia mają zostać przyznane.

Rzecznik Prawa Dziecka zwraca uwagę, że bierne oczekiwanie na uwzględnienie przez organy 2 478 gmin w Polsce oraz przez 49 samorządowych kolegiów odwoławczych jednolitej, prokonstytucyjnej wykładni przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w tym zakresie, oznaczałoby konieczność pogodzenia się z tym, że – zanim do tego dojdzie – wiele rodzin polsko-cudzoziemskich zostanie bezpodstawnie pozbawionych należnego im wsparcia ze strony Rzeczypospolitej Polskiej. *Zobowiązania Polski wynikające zwłaszcza z art. 3 Konwencji o prawach dziecka, który uznaje za sprawę nadrzędną najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka, nie pozwalają nam na akceptację takiego stanu rzeczy* – konkluduje Marek Michalak.

[Wystąpienie generalne Rzecznika Praw Dziecka do Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej \(PDF\) \[3\]](#)

[Odpowiedź MRPiPS \(PDF\) \[4\]](#)

Udostępnij: [Facebook](#) [6] [Google Plus](#) [7] [Twitter](#) [8]

Adres URL źródła: <http://brpd.gov.pl/aktualnosci-wystapienia-generalne/dostep-rodzin-polsko-cudzoziemskich-do-swiadczen>
• [view the full image](#) [5]

Odnośniki:

Dostęp rodzin polsko-cudzoziemskich do świadczeń

Opublikowane na Rzecznik Praw Dziecka (<http://brpd.gov.pl>)

[1] <http://brpd.gov.pl/aktualnosci-wystapienia-generalne/w-sprawie-500-dla-cudzoziemcow>

[2] <http://brpd.gov.pl/aktualnosci-wystapienia-generalne/wiecej-empatii-w-postepowaniach-dotyczacych-maloletnich>

[3] http://brpd.gov.pl/sites/default/files/2017_12_21_wyst_mrpips.pdf

[4] http://brpd.gov.pl/sites/default/files/odpowiedz_mrpips.pdf

[5] http://brpd.gov.pl/sites/default/files/fotolia_72921478_l_4_1.jpg

[6] <http://facebook.com/sharer.php?u=http%3A%2F%2Fbrpd.gov.pl%2Faktualnosci-wystapienia-generalne%2Fdostep-rodzin-polsko-cudzoziemskich-do-swiadczen&t=Dost%C4%99p%20rodzin%20polsko-cudzoziemskich%20do%20%C5%9Bwiadcz%C5%84>

[7] <https://plus.google.com/share?url=http%3A%2F%2Fbrpd.gov.pl%2Faktualnosci-wystapienia-generalne%2Fdostep-rodzin-polsko-cudzoziemskich-do-swiadczen>

[8] <http://twitter.com/intent/tweet?url=http%3A%2F%2Fbrpd.gov.pl%2Faktualnosci-wystapienia-generalne%2Fdostep-rodzin-polsko-cudzoziemskich-do-swiadczen&text=Dost%C4%99p%20rodzin%20polsko-cudzoziemskich%20do%20%C5%9Bwiadcz%C5%84>